A°. 1856. N°. 245.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

WOENSDAG 15 OCTOBER.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM* doen te weten dat is afgekondigd:

1°. eene *Verordening op de Zeevaartkundige School te Rotterdam*,

2°. een *Besluit betreffende de nommers en kenteekenen bedoeld in de Verordening op het Rijden te Rotterdam*,

en dat deze Verordening en dit Besluit zijn opgenomen in het Gemeenteblad van Rotterdam, en ter Plaatselijke Secretarie verkrijgbaar, tegen betaling van *drie centen* voor elk.

Rotterdam den 14 *October* 1856.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.

De Secretaris *STORM VAN 'SGRAVESANDE.* De Burgemeester *J. F. HOFFMAN.*

BEKENDMAKING.

De Commissie uit het Provinciaal Geregtshof in Zuidholland, zamengesteld ingevolge het voorschrift van art. 11 der wet van den 9 Julij 1842 op het Notaris-ambt, tot het afnemen der examina van al degenen die zouden verlangen naar het ambt van Notaris te dingen, verwittigt de belanghebbenden, dat zij tot voorschreven einde zal vaceren op Donderdag den 6 November 1856, en zoo noodig de daaraanvolgende dagen, in eene der Zalen van het Gebouw door het Hof geoccupeerd wordende.

De Commissie herinnert de Adspiranten aan de voorschriften, vervat in art. 13 van bovenvermelde wet, en verlangt dat alle stukken, welke aan haar moeten worden toegezonden, portvrij worden geadresseerd aan den Griffier bij het Provinciaal Geregtshof in Zuidholland.

's Gravenhage den 1 *October* 1856.

De Commissie voornoemd:

De Procureur-Generaal, A. VAN GALEN. De Raadsheeren, ELOUT VAN SOETERWOUDE. SCHMOLCK.

Buitenland.

LONDEN den 13 october.

Het berigt wegens het sluiten van een verdrag tusschen Engeland en Denemarken over den Sondtol en den doorvoerhandel in de Hertogdommen bevestigt zich wel, maar behalve dat het nog aan de goedkeuring van het Engelsch Parlement moet onderworpen worden, mag men niet uit het oog verliezen dat het hier niet alleen eene schikking tusschen Denemarken en de Europesche Staten geldt, maar dat ook de Vereenigde Staten ernstig op de afschaffing der Sondtollen aangedrongen hebben, en men tot hiertoe niet weet of ook zij zich met het beginsel der kapitalisatie hebben vereenigd, hetwelk men wil dat in het verdrag tusschen Engeland en Denemarken opgenomen is.

— De stoomboot *Euxin*, te Liverpool gearriveerd, heeft berigten uit Portugal en Gibraltar overgebragt. De Portugezen hebben de haven van Ambriz, op de westkust van Afrika, op nieuw in bezit genomen en die, met de rivier van denzelfden naam, tot grenslijn der provincie Anyala gemaakt. Bij Koninklijk besluit is het verboden eenige factorij in die plaatsen der provincie te vestigen waar geene Portugesche autoriteiten gevestigd zijn, tenzij van eene opzettelijke magtiging der Regering voorzien. Bij een ander besluit wordt een tolkantoor te Ambriz gevestigd en worden de aldaar te heffen regten vastgesteld. Aan de Portugesche Regering is de verkrijging van het privilegie voor den heer *Galtai* verzocht om een electrischen telegraaf tusschen Portugal en Brazilië daar te stellen. Hij zal aan de uitvoering van zijn plan niet kunnen denken, alvorens ook van het Braziliaansch Gouvernement een gunstig antwoord te hebben ontvangen.

Te Gibraltar wist men dat de Keizer van Marokko, op aanhouden van den Engelschen zaakgelastigde, den heer *Drummond Hay*, er in toegestemd had de som van ƒ 16,000, bij wijze van schadevergoeding, aan de eigenaars van het barkschip *Hymen* te betalen, hetwelk in mei dezes jaars door de Riffroovers genomen is, terwijl hij insgelijks gevolg had gegeven aan de eischen der Fransche Regering, voor een soortgelijk geval, dat in het voorjaar van 1855 gebeurd is. Een aanzienlijk kavalleriekorps, onder bevel van den gouverneur *Ben abd el Molleah*, stond gereed Feh te verlaten, om de bevolkingen van de Riff ernstig genoeg te gaan tuchtigen om voor te komen dat zij nieuwe daden van zeerooverij plegen, en om haar weder onder de gehoorzaamheid der Marokkaansche Regering terug te brengen.

— Uit de Zuid Amerikaansche berigten, welke tot 4 september loopen, blijkt dat de Fransche minister bij de Argentijnsche Republiek, de heer *Lefebvre de Bécourt*, te Pardua, werwaarts hij den zetel zijner zending heeft overgebragt, door de ministers en de bevolking op zeer vleijende wijze is ontvangen. Een zijner nabestaanden, de generaal *Guido*, is in de plaats van den heer *Gutieres* minister van buitenlandsche zaken geworden. Van het onlangs tusschen het bewind der Confederatie en Paraguay geteekend verdrag zijn eenige bepalingen zeer gunstig voor den Europeschen handel. Onder anderen heeft Paraguay, dat zich altijd tegen het openstellen der rivieren verzet had en de vaart op de Picolomaijo en de Bermejo trachtte te beletten, zich nu verbonden de vaart vrij te laten, terwijl het zijne regten op den linkeroever van de Parano niet langer volhoudt.

PARIJS den 13 october.

Het vertrek van het Keizerlijk Hof naar Compiègne is thans op den 19 dezer bepaald; men zal daar drie weken vertoeven, gedurende welken tijd aldaar groote jagtpartijen zullen worden gehouden, voor welke talrijke uitnoodigingen gedaan zijn.

Het Regeringsblad deelt heden mede, dat de Keizer op het paleis van St. Cloud receptie heeft verleend aan den generaal *Keredine*, door den Bey van Tunis belast om Z. M. een wieg voor den Keizerlijken Prins aan te bieden, en aan den Oostenrijkschen generaal graaf *Gyulai*, militairen gouverneur van Lombardije.

— De Keizer heeft dezer dagen kwijtschelding van straf verleend aan een aantal gevangenen wegens staatkundige aangelegenheden, die te Angoulême en Bordeaux veroordeeld waren wegens deelneming aan het geheime genootschap *Militante*.

— Bij eene eerlang te St. Maur te houden revue zal de proef genomen worden met eene brug, welke volgens opgave des Keizers door de pontonniers der garde is vervaardigd.

— Men spreekt van eene circulaire, welke van wege het Ministerie van binnenlandsche zaken aan de prefecten is gerigt, om hen uit te noodigen den ijver der commissarissen van politie een weinig te matigen, die dikwerf, door al te gestreng te letten op overtredingen van weinig beteekenis, vijandschap jegens de Regering verwekken. Men heeft ook opgemerkt, dat in den laatsten tijd, bij verschil van gevoelen tusschen de eigenaars van huizen en de huurders vooral uit den arbeidenden stand, de commissarissen van politie hier ter stede de laatsten steeds zooveel maar mogelijk in het gelijk hebben gesteld.

— Van wege het Ministerie van Marine zijn aan alle zee-prefecten en bevelhebbers van scheeps stations circulaires gerigt; de eerste om te berigten, dat eene inschrijving aan boord van alle oorlogschepen der Keizerlijke marine zal worden geopend, ten einde een standbeeld voor *Colbert*, den grondlegger der Fransche marine, daar te stellen, en de andere om ten strengste te verbieden het aan boord hebben van vrouwen op de bodems der Keizerlijke marine.

— Heden is alhier het gerucht in omloop, dat de heer *Brenier*, de minister van Frankrijk bij het Hof der Beide Siciliën, is teruggeroepen, doch dit gerucht vindt voor alsnog weinig geloof. Terwijl sommigen, zoo dit gerucht zich mogt bevestigen, daaruit de vrees voor eene vredebreuk ontleenen, zoeken anderen het geheel anders uit te leggen en willen daarin een gunstig voorteeken zien, want, zoo spreken zij, de Fransche Regering zal, na deze voldoening gegeven te hebben aan den geest van vijandigheid van Engeland tegen den Koning van Napels, verklaren genoeg in dien geest gehandeld te hebben, zeggen niet verder te willen gaan en zich van alle demonstratie ter zee onthouden.

Meer zeker dan de terugroeping van den heer *Brenier* is het afzenden aan den Minister van Frankrijk te Napels van eene nieuwe nota, welke het beruchte ultimatum misschien bevat, waarvan reeds zoo dikwerf gesproken is en dat men ten onregte reeds herhaalde malen door den heer *Brenier* aan koning *Ferdinand* heeft doen ter hand stellen. Zoo door den Koning geen acht hoegenaamd op deze nieuwe opmerkingen werd geslagen, zou daaruit welligt de terugroeping kunnen voortvloeijen van den Minister van Frankrijk, doch voor het oogenblik meent men geen verder geloof te moeten slaan aan de te dezen aanzien verspreide geruchten.

Tot de loopende geruchten behoort verder, dat de Bank van Frankrijk op nieuw den tijd zal beperken voor het vervallen der biljetten welke zij disconteert, welken tijd zij onlangs tot op 60 dagen had verminderd en thans op 45 dagen zou willen brengen.

— Het dagblad *Constitutionnel* bevat een artikel nopens de bezetting der Donau-Vorstendommen door de Oostenrijksche troepen, welk artikel eene officiële kleur heeft. Het dagblad zegt daarin ronduit, dat eene langere verlenging van dezen maatregel eene formele verkrachting zou zijn van het verdrag van Parijs en inderdaad eene gewapende interventie worden zou. Reeds eenigen tijd zeide men, dat dit het gevoelen der Fransche Regering ten aanzien dezer bezetting was. De *Constitutionnel* herinnert, dat de eerste Oostenrijksche gevolmagtigde, graaf *Buol*, bij de vredes-conferentien verklaarde, dat de ontruiming der Vorstendommen spoedig zou geschieden en zou zijn volbragt vóór dat de geallieerde legers alle punten, welke door hen in het Rijk des Sultans bezet werden, hadden ontruimd; het is nu toch bekend, dat de laatste Fransche, Engelsche en Piémontesche troepen reeds lang zijn vertrokken en de ontruiming dus van dien kant volkomen is, waarom het blad hoopt dat de Oostenrijkers zelve de noodzakelijkheid zullen inzien, op hunne beurt en zonder langer uitstel hunne soldaten te doen terugtrekken, wier aanwezigheid in de Vorstendommen de overige Europesche Mogendheden hindert.

— De heer *von Balabine*, de Russische raad van legatie, die alhier is gearriveerd, den heer *von Kisseleff* vooruitreizende, was het laatste lid van het Russische gezantschap dat bij de afbreking der betrekkingen deze hoofdstad verliet. Hij speelde steeds eene groote rol in de internationale betrekkingen tusschen Rusland en Frankrijk en bragt ook het zijne bij tot herstel des vredes.

— De heer *de Gälifet*, marine-officier, die deel heeft uitgemaakt van het gezantschap van den graaf *de Morny* naar Moskou, is alhier aangekomen.

— De heer *Bravo Murillo*, die met andere mannen der Spaansche gematigde partij in Frankrijk eene schuilplaats had gezocht tegen de revolutionnaire reactie, heeft ll. zaturdag deze hoofdstad verlaten, om naar Spanje terug te keeren.

— Bij kooplieden in eetwaren te dezer stede zijn thans gerookte hammen van paarden en beeren te koop.

— Het blijkt thans, dat verscheiden bedrijvers van den diefstal ten nadeele van den noordelijken spoorweg te New-York gevangen worden gehouden en dat men de overige op het spoor is, die zich nu welligt ook reeds in handen der justitie bevinden.

— Het Oostenrijksch oorlogsfregatschip *Radetski* is den 9 dezer ter reede van Lorient aangekomen en de officieren hebben zich des avonds aan wal begeven.

— De voormalige medeleden der provisionele Regering, *Crémieux* en *Marie*, zijn te Limoges weder in hunne vroegere loopbaan als advokaten opgetreden.

— Tusschen twee jeugdige officieren te Metz heeft een tweegevecht plaats gehad, waarbij de een is gedood.

— Sedert tien jaren bestond te St. Bel, vier mijlen van Lyon, eene Protestantsche gemeente; onlangs is de kerk dezer gemeente op last van den Prefect gesloten; toen de gemeente daarop evenwel des zondags bijeenkwam, is zij door de gendarmerie uiteengedreven. Men vermoedt dat zulks tot eene regtszaak zal leiden.

— In de vorige week is eene familie te Saint-Dizier, bestaande uit man, vrouw en twee kinderen, na het eten van champignons, ten gevolge van vergiftiging overleden.

— Voor het leger in Piémont heeft men de proef genomen met een rijtuig dat tot keuken is ingerigt en groote voordeelen oplevert; het kan voor een geheel bataillon dienen en 1000 portien soep daags leveren; de toestel is zoo ingerigt dat gedurende de marschen de spijs kan worden bereid, zoodat de soldaat, zoodra hij rust houdt, zich door voedsel kan verkwikken.

— Ofschoon de waarheid daarvan in twijfel is getrokken, heeft het berigt zich evenwel bevestigd, dat keizer *Napoleon* een brief aan de Koningin van Spanje heeft geschreven, bevattende gelukwenschen met den tegenwoordigen toestand van Spanje, wenschen voor het geluk der Vorstin en loftuitingen voor het tegenwoordig Kabinet, welk schrijven voor het oogenblik er toe geleid had het kabinet *O'Donnell* aan het bewind te houden.

[illegible] den 13 october.

Nadat de Koning van Pruissen van zijne reis naar de Hohenzollernsche Staten en zijne bezoeken aan verschillende Duitsche Hoven te Berlijn was teruggekeerd, woonde hij gisteren, door verscheiden Prinsen van zijn geslacht en eenige Ministers vergezeld, de plegtige inwijding der nieuw gebouwde St. Andreaskerk aldaar bij, welke de derde nieuwe kerk is, binnen den korten tijd van drie jaren in die residentie voor de openbare godsdienst opengesteld.

Z. K. H. prins *Frederik* der Nederlanden keerde laatstleden donderdag uit Petersburg te Berlijn weder, begaf zich zaturdag avond van daar naar zijn landgoed Muskau in Silezië, maar dacht den 15 dezer naar Berlijn terug te keeren.

— Welke zware verliezen de Finlandsche reederij in den laatsten tijd geleden heeft kan hieruit blijken dat het op den 1 januarij dezes jaars slechts 295 koopvaardijschepen bezat, terwijl dat getal op den 1 januarij 1854 nog 471 bedroeg. Sedert toen zijn 88 schepen weggekaapt, 22 door schipbreuk verloren gegaan en 158, deels in andere Russische, deels in buitenlandsche havens, verkocht geworden, maar gedeeltelijk door nieuw gebouwde vervangen.

— Onlangs zond de Keizer van Oostenrijk eene militaire bezending naar Perzië, onder anderen met het overbrengen van kostbare geschenken aan den Shah belast, waaronder een prachtig album, dat de afbeeldingen van al de leden van het Keizerlijk Huis en van de voornaamste legerhoofden bevat. In Syrië en Arabië worden vele paarden voor Oostenrijksche rekening aangekocht.

— Het zwavelen der wijnstokken is dit jaar op de Iönische Eilanden van zoo uitmuntende uitwerking geweest dat de druivenziekte aldaar als verdwenen aangemerkt kan worden, terwijl de oogst van krenten buitengemeen voordeelig uitgevallen is. De opbrengst op Zante bedraagt bereids tusschen de acht en negen, die op Cephalonia minstens twaalf millioen ponden, terwijl van Patras reeds twaalf millioen ponden naar Engeland ingescheept zijn. De stoombooten van Lloyds waren gedurende de laatste weken voortdurend met krenten geladen.

(Per Telegraaf.)

MADRID den 13 october.

Het Ministerie heeft zijn ontslag gevraagd en is vervangen door een Ministerie, hetwelk dus is zamengesteld: *Narvaez* voorzitter van den raad, *Pidal* voor buitenlandsche zaken, *Seijas* voor financien, *Nocedal* voor binnenlandsche zaken, *Arzuelas* voor justitie, *Urbistondo* voor oorlog en *Lersundi* voor marine. De generaal *Dulce* is als kapitein-generaal van Madrid vervangen door den generaal *Sanz*, terwijl de generaal *Pezuella* is benoemd tot directeur-generaal der kavallerie.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 14 october.

Bij besluit van den 9 dezer heeft Z. M. de Koning de kapitein-luitenants ter zee *J. D. Wolterbeek* en *M. Cazaux van Staphorst* benoemd tot kommandeurs der orde van de Eikenkroon, en den luitenant ter zee 1ste klasse jhr. *M. W. Bowler* tot ridder dier orde.

Bij Zr. Ms. besluiten zijn benoemd: tot procureur bij het provinciaal geregtshof in Utrecht en de arrondissements-regtbank te Utrecht mr. *D. J. H. van Eeden*, advocaat aldaar; tot procureur bij het provinciaal geregtshof in Groningen en bij de arrondissements-regtbank te Groningen mr. *B. D. H. Tellegen*, advocaat aldaar, en tot procureur bij de arrondissements-regtbank te Zierikzee mr. *J. P. N. Ermerins*, advocaat aldaar.

— In de residentie is aangekomen eene commissie uit Geertruidenberg, bestaande uit den burgemeester, den heer *L. P. Koene*, en de heeren *J. D. C. Titsingh* en *J. W. de Hoog*. Z. Exc. de Minister van Oorlog zal heden genoemde heeren in een bijzonder gehoor ontvangen.

— Men verneemt dat de graaf *Canitz von Dallowitz*, secretaris van het Pruissisch gezantschap bij ons Hof, benoemd is tot Pruissisch minister bij den Koning van Portugal.

— In de heden alhier gehouden zitting van den Gemeenteraad is onder anderen beraadslaagd over het rapport van de commissie tot opneming der rekeningen van de gesubsidieerde instellingen van weldadigheid, strekkende tot goedkeuring dier rekeningen en het nemen van een Raadsbesluit tot het verleenen der subsidien voor het jaar 1857, ingevolge het rapport deswege door de commissie, benoemd tot het raadplegen met de armbesturen, uitgebragt op 29 julij ll. Dit rapport is na langdurige discussie aangenomen met 23 tegen 6 stemmen, na verwerping van twee amendementen, als: 1°, van den heer *van der Heim*, om de subsidie te verminderen en vast te stellen voor het R. K. armbestuur op *f* 22,000 en voor het Ned. Israël. armbestuur op *f* 4000, en 2°, van den heer *Buyskes*, om de subsidie te bepalen, voor het R. K. armbestuur op *f* 23,000 en voor het Ned. Israël. armbestuur op *f* 4680.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van maandag 13 october.*
(*Vervolg.*)

Vervolgens wordt zonder beraadslaging aangenomen met algemeene stemmen het wetsontwerp, houdende onteigening van percelen ten behoeve van de verbetering van het kanaal, genaamd het Dokkumer Grootdiep.

Daarna is aan de orde de beraadslaging over het wetsontwerp houdende goedkeuring eener ruiling tusschen den Staat en de gemeente Roermond. — De *Minister van Justitie* antwoordt op de vraag, in eene der afdeelingen gemaakt, of hij besloten heeft het te bouwen huis van arrest als cellulaire gevangenis te doen inrigten. Z. Exc. geeft te kennen, dat die gevangenis gedeeltelijk cellulair en gedeeltelijk voor gezamenlijke opsluiting zal worden ingerigt, en zulks om te voldoen aan den eisch der wet van 28 junij 1851, die aan den regter de bevoegdheid geeft om, naar mate der omstandigheden, de cellulaire gevangenis al of niet toe te passen. — Het eenig artikel wordt hierop zonder verdere discussie en daarna ook de geheele wet met algemeene (40) stemmen aangenomen.

De beraadslagingen worden geopend over het ontwerp van wet tot vaststelling der raming van uitgaven wegens verstrekkingen voor het Departement van Oorlog, dienst 1856.

De heer *ter Bruggen Hugenholtz* bestrijdt het, dat op nieuw als beginsel is aangenomen dat uit het fonds voor verstrekkingen een saldo kan overschieten. Hij acht dit in strijd met de wet en den aard der verstrekkingen.

De *Minister van Oorlog* zegt, dat er in de wet van 1853 geen spoor te vinden is dat den Minister verpligt om, bij de voordragt nopens de raming der verstrekkingen, de geheele som aan te wenden voor aanschaffing van Rijksvoorraad; het is ook meermalen onmogelijk om alles in hetzelfde jaar aan te schaffen wat verstrekt is. In het vorig jaar is over de geheele som beschikt; dit jaar kon dit het geval niet zijn.

De heer *Hugenholtz* geeft toe dat in de wet zelve die regel niet uitgedrukt is, maar uit de discussie en de stukken blijkt dat dit de geest der wet was. Men wilde geen afzonderlijk fonds voor verstrekkingen hebben. De spreker vraagt waarom voor de marine wel kan geschieden wat bij den Minister van Oorlog zulk een bezwaar oplevert.

De heer *van Bosse* zegt dat de Minister de redenen niet heeft opgegeven waarom hij dit jaar niet bij magte is geweest de geheele som te besteden. Zoo de Minister de onmogelijkheid niet aantoont om tot 31 december *f* 18,000 aan koper, hout enz. uit te geven, dan kan hij die wet niet aannemen.

De *Minister van Oorlog* merkt op dat bij de discussie in 1853 over de wet op de verstrekkingen de Ministers zich verzet hebben tegen het denkbeeld dat de geheele som in hetzelfde jaar zou moeten worden besteed. Dat kan niet altoos het geval zijn. Het kan ook nog lang duren eer de wet bij de Eerste Kamer wordt aangenomen.

De heer *van Bosse* zegt, dat, als de contracten eens aangegaan zijn, het geld dan in het volgend jaar kan besteed worden. Hij geeft nog in overweging de geheele som uit te trekken, dat kan in de praktijk geen bezwaar opleveren.

De heer *Hugenholtz* houdt het er voor dat men bij het Departement van Oorlog de inzigten der Kamer op dit punt niet wil volgen. De spreker wil geene verwarring van het fonds voor verstrekkingen met de Staatsbegrooting.

De *Minister van Oorlog* geeft in antwoord op den heer *van Bosse* te kennen, dat men toch geen contracten kan sluiten vóór dat de wet door alle takken der wetgeving is goedgekeurd. De verstrekkingen waren altijd eene bron van moeijelijkheden voor de betrokken Ministers. In geen geval kan uit die gelden eenig voordeel voor het Departement zelf voortvloeijen.

De heer *Hugenholtz* zegt, dat hij, opdat de Kamer de questie kunne beslissen, als amendement voorstelt, om de geheele som in de raming uit te drukken.

De *Minister van Oorlog* moet zich daar ten sterkste tegen verklaren. Hij beschouwt het amendement als eene verwerping der geheele wet en als in strijd met de wet van 1853. Hij moet de Kamer bidden het amendement niet aan te nemen.

De beraadslagingen worden gesloten.

Het amendement wordt verworpen met 25 tegen 13 stemmen; voor stemmen de heeren *van Eck*, *Sloet tot Oldhuis*, *van der Linden*, *van Hoëvell*, *de Lom de Berg*, *Hugenholtz*, *Dullert*, *van Bosse*, *Hoynck van Papendrecht*, *Westerhoff*, *Thorbecke*, *Jespers* en *de Brauw*.

Daarna wordt het geheele ontwerp aangenomen met 26 tegen 12 stemmen.

Thans komt in beraadslaging de conclusie van het verslag de commissie tot onderzoek der inlichtingen op het adres van *A. J. Geluk*, te Oud-Vossemeer, wegens zijne inlijving bij de nationale militie. — De heer *Heemskerk*, lid der commissie, stelt als motie van orde voor om de behandeling van dit verslag uit te stellen tot eene latere zitting. Er zijn thans slechts 38 leden aanwezig. Het betreft hier een uiterst moeijelijk punt van ons administratief regt en hij vraagt of het zaak is zulk een onderwerp met eene zoo onvolledige Kamer te behandelen. Daarbij komt dat de rapporteur, die het rapport gesteld heeft, afwezig is en hij in het bezit is van velerlei stukken en bescheiden die tot deze zaak in verband staan. — Overeenkomstig het gedane voorstel wordt besloten, de behandeling dezer zaak uit te stellen.

Alsnu worden de beraadslagingen geopend over de conclusie van het verslag der commissie nopens de rekening van ontvangsten en uitgaven wegens het fonds tot kolonisatie van behoeftigen in de kolonien der Maatschappij van Weldadigheid voor 1854. — De heer *Hugenholtz* vraagt of het verslag der Staatscommissie over de zaken der Maatschappij van Weldadigheid gereed is en of er bezwaren in de overlegging van het rapport bestaan; zoo neen, dan verzoekt hij ten spoedigste de overlegging van dat rapport aan de Kamer. — De *Minister van Binnenlandsche Zaken* acht het in den stand der zaak onvoorzigtig op dit oogenblik in vele bijzonderheden te treden. De Staatscommissie heeft een aanvankelijk verslag uitgebragt en eenige middelen van vereffening voorgedragen. In dien toestand heeft hij de zaak, bij zijn optreden, gevonden. Hij heeft zich toen met den toestand der Maatschappij en hare betrekkingen tot den Staat bekend gemaakt; dat onderzoek vordert tijd. In dien stand van zaken meent hij in geene verdere bijzonderheden te moeten treden. Bij de behandeling der wet tot voorziening in de behoeften der Maatschappij kunnen die ophelderingen ten deele gegeven worden; maar dit verzekert de Minister, dat het zijne innige overtuiging is, dat er een einde aan de verhouding tusschen den Staat en de Maatschappij moet gemaakt worden; daarheen zullen alle zijne pogingen strekken. — De conclusie van het rapport wordt daarop goedgekeurd.

Vervolgens wordt zonder beraadslaging goedgekeurd de conclusie van het verslag der commissie tot onderzoek der inlichtingen op het verslag wegens de adressen van *P. Manden* en anderen, betrekkelijk de kerkelijke pensioenen.

Aan de orde is verder de beraadslaging over de conclusie van het rapport der commissie omtrent de uitvoering der wet tot regeling van het muntwezen in Nederlandsch Indië over 1855. — De heer *van Hoëvell* merkt op, dat het blijkt, dat de Regering van oordeel is, dat deze zaak spoed vereischt. Ook hij gelooft, dat het hoog noodig is daarbij spoed in acht te nemen; want 1°, er ligt eene groote hoeveelheid zilver te Batavia, wachtende op de uitvoering der muntwet, en 2°, er is altoos groot gevaar van clandestinen invoer van koperen munt. De vroegere aanlokselen daartoe zijn nu nog grooter, want voor 120 duiten zal men 1 zilveren gulden en uit een Amsterdamsch pond koper 330 duiten vervaardigen. Hij verzoekt derhalve te mogen weten hoe ver de zaak van het aanmaken van koperen munt thans is gevorderd. Volgens contract moesten er nu reeds 1,300,000 plaatjes gereed zijn, dat is ⅓ van het geheel. — De *Minister van Kolonien* zegt, dat hij de verlangde opgave zal doen bij de schriftelijke beantwoording van het tegenwoordig verslag. Het betreft hier, gelijk bij meerdere punten in het verslag der commissie, meestal cijfers, en hij verzoekt dus den heer *van Hoëvell* tot op die beantwoording te willen wachten. — De Vergadering vereenigt zich hierop met de conclusie van het rapport.

De heer *Hoynck van Papendrecht* herinnert, dat bij eene circulaire van den vorigen Minister van Justitie de regterlijke magt is uitgenoodigd, om voordragten, houdende aanbeveling voor vacatures, geheim te houden. Hij zal niet over de gronden of motieven van die circulaire uitweiden. Maar hij moet alleen dit zeggen, dat die circulaire bij hem en velen met bevreemding is ontvangen en dat zij eenen onaangenamen indruk heeft achtergelaten. Hij meende en meent nog er in te zien eene inbreuk op een gewigtig constitutioneel beginsel, namelijk eene inbreuk op de onafhankelijkheid der regterlijke magt. Waar het de toepassing der wet geldt, daar mag de regter zich door eigen doorzigt en zelfstandig oordeel en niet door ministeriële aanschrijvingen laten leiden. Hij herhaalt dus, dat die circulaire met bevreemding is ontvangen, en zij, die zich met den inhoud daarvan niet kunnen vereenigen, zouden haar voor notificatie moeten aannemen. Hij gelooft niet, dat aan de circulaire door den vorigen Minister uitvoering is gegeven. Sedert de optreding van het nieuwe Ministerie is echter in de zaak verandering gekomen. Uit persoonlijke ervaring bestaat bij hem de overtuiging, dat de tegenwoordige Minister den inhoud der circulaire deelt en er zelfs uitvoering aan wil geven, en daarom acht de spreker zich verpligt dit punt in de Kamer ter sprake te brengen; niet alleen betreft het de uitvoering, maar de Minister wil er zelfs eene poenale sanctie aan geven. Dit is zijns inziens in strijd met de wet op de regterlijke organisatie, en hij verzoekt dus verlof van de Vergadering, om op een nader te bepalen dag aan den Minister van Justitie te vragen, welke uitvoering de Minister vermeent aan de bedoelde circulaire te geven. — Dat verlof wordt verleend.

Na het uitbrengen van rapporten op ingekomen adressen wordt de vergadering vervolgens tot nadere bijeenroeping gescheiden.

OVERZIGT DER STAATSBEGROOTING
voor het dienstjaar 1857.
(*Vervolg.*)

HOOFDSTUK V. (*Departement van Binnenlandsche Zaken.*) Kosten van het Departement *f* 153,650; kosten van het bestuur der provincien *f* 547,916. 50; nationale militie en schutterijen *f* 46,435; medische politie *f* 43,100; verdere uitgaven betrekkelijk het binnenlandsch bestuur *f* 15,650; waterstaat en publieke werken *f* 3,357,495. 66; onderwijs *f* 603,540. 50; kunsten en wetenschappen *f* 124,290; armwezen *f* 211,450; Ned. Staats-courant en Staatsblad *f* 51,838; nijverheid *f* 103,625; telegrafie *f* 253,500; pensioenen, lijfrenten, toelagen, gratificatiën en wachtgelden *f* 200,843. 36, en onvoorziene behoeften *f* 65,000. Totaal *f* 5,778,334. 02.

In de bij dit hoofdstuk behoorende memorie van toelichting leest men het volgende:

„ Het cijfer der begrooting van de uitgaven voor het Departement van Binnenlandsche Zaken over 1857 beloopt *f* 5,778,334. 02, dat voor het dienstjaar 1856, laatstelijk bij de wet van den 7 mei 1856 (*Staatsblad* n.° 20) vastgesteld, *f* 5,955,575. 36; de dienst van 1857 zou dus minder vorderen *f* 177,241. 34. Deze uitkomst is verkregen door de vermeerderingen en verminderingen, welke de verschillende artikelen, met 1856 vergeleken, hebben ondergaan, en die aangewezen zijn in den staat, nevens de memorie overgelegd. Daaruit blijkt onder anderen 1°, dat de begrooting van het Departement van Binnenlandsche Zaken voor 1857 niet meer bevat de kosten voor de jagt en visscherij, waarvoor in 1856 *f* 97,77[illegible] was geraamd; de uitgaven, daarvoor in 1857 noodig, zijn gebragt in de begrooting van het Departement van Justitie, bij welk departement de behandeling der zaken van de jagt en visscherij, te rekenen van 1 januarij 1857 af zal overgaan; en 2°, dat voor de kosten van den Haarlemmermeer-polder, waarvoor in de begrooting van 1856, krachtens de wet van den 7 mei 1856 (*Staatsblad* n.° 20), *f* 184,144 was geraamd, voor 1857 niets wordt gesteld. Bij het wegvallen dezer beide posten, te zamen ongeveer *f* 282,000, zou het cijfer der uitgaven voor 1857 nog lager hebben kunnen zijn, zoo er geene noodzakelijkheid had bestaan, voor andere behoeften, die de begrooting van 1856 niet kende, nieuwe posten te stellen, of voor onderwerpen van uitgaaf, waarvoor toen lagere sommen konden worden geraamd, thans vermeerdering voor te dragen. Onder de nieuwe posten verdient melding *f* 40,000 voor de kosten van eene sterrewacht te Leyden (artikel 84), terwijl onder de onderwerpen van uitgaaf, welke vermeerdering behoefden, bijzonder moet worden gewezen: *a*, op art. 74, onderhoud der kanalen en vaarten, als verhoogd met ruim *f* 75,000; *b*, op art. [illegible] stoomgemaal op den IJssel, vermeerderd met ongeveer *f* 17,000, en *c*, op de artt. 153—156, kosten der telegraphie, als verhoogd met ruim *f* 37,000. Overigens is even als in vorige jaren, ook thans weder *f* 200,000 uitgetrokken voor de algemeene verbetering der hoofdrivieren.”

HOOFDSTUK VI. (*Departement voor de zaken der Hervormde Eeredienst enz.*) Kosten van het Departement *f* 33,350; Protest. kerkgenootschappen *f* 1,459,114 31½; Israëlitisch kerkgenootschap *f* 35,750; pensioenen en wachtgelden *f* 187,400, en onvoorziene uitgaven *f* 3500. Totaal *f* 1,719,114. 31½.

Aan de bij dit hoofdstuk behoorende memorie van toelichting wordt het volgende ontleend:

„ De som voor het VIde hoofdstuk toegestaan voor 1856 beloopt ruim *f* 1,694,000. Hetzelfde cijfer zou ook voor 1857 toereikend hebben kunnen worden geacht, ware het niet dat inzonderheid gelet had moeten worden op dringende behoefte aan subsidie voor kerkgebouwen en meer nog op den zorgelijken toestand van vele predikanten, wier lage tractementen wegens de in de laatste jaren zoo zeer verhoogde prijzen van meest alle levensnoodwendigheden niet meer in evenredigheid staan tot hunne behoeften. Er zijn vele predikanten wier inkomen nog geen *f* 800 bedraagt; niet gering is het getal der leeraars wier jaarwedden slechts *f* 700 of *f* 600 beloopt; ja daar zijn er, wier tractement de som van *f* 500 nog niet bereikt. Het lot van vele predikanten is dan ook zeer zorgelijk en beklagenswaardig. Bijzonder in den laatsten tijd heeft zulks aanleiding gegeven tot talrijke adressen uit alle oorden des Lands, waarbij die toestand met levendige kleuren wordt afgemaald. Ook de Algemeene Synode der Nederlandsche Hervormde Kerk heeft zich te dezer zake met dringend aanzoek en herhaaldelijk tot de Regering gewend. Om in de behoefte te gemoet te komen is art. 11, tot verbetering van lage predikantstractementen, met *f* 15,000 verhoogd.

„ Voor subsidiën tot opbouw of herstel van kerken en pastorijen werd vóór het jaar 1850 ruim *f* 33,000 toegestaan, doch sedert is daarvoor niet meer dan ongeveer een derde van dat bedrag beschikbaar gesteld. Dat verminderd bedrag is gebleken al te ongenoegzaam te zijn. In een adres te dier zake van de Algemeene Hervormde Synode wordt onder anderen het volgende aangevoerd: „ Het is maar al te waar, dat de toestand van de kerkgebouwen en pastorijen op vele plaatsen in ons Vaderland veel te wenschen overlaat. Door verloop der tijden zijn vele kerken bouwvallig geworden. Ten gevolge van de toenemende bevolking zijn op sommige plaatsen de kerken te klein, terwijl op andere de behoefte zich doet gevoelen aan nieuw te stichten kerkgebouwen. Waren in de vorige eeuw de inkomsten der geestelijke goederen meer dan voldoende om in die behoefte te voorzien, en zouden die inkomsten thans ten gevolge van de meerdere opbrengst der landgoederen bijna verdubbeld zijn, die goederen werden, helaas! veelal met 's Rijks domein vereenigd, zoodat vele plaatsen, vooral ten platten lande, weinig of geene eigendommen meer bezitten, en dus op de eene of andere wijze moeten worden ondersteund, indien men aan de ingezetenen de gelegenheid niet wil benemen tot bijwoning van de openbare godsdienst. Heeft de Synode voor bijna dertig jaar getracht, door het oprigten van een fonds voor noodlijdende kerken en personen en door het doen houden eener jaarlijksche collecte ten behoeve van het fonds, gedeeltelijk in de behoeften te voorzien, en zijn hierdoor tonnen schats door de leden der Kerk vrijwillig bijeengebragt tot ondersteuning van noodlijdende gemeenten, — schier ieder jaar levert het bewijs op, dat de aanwezige middelen verre door de behoeften worden overtroffen, vooral nadat de som op de Staatsbegrooting uitgetrokken voor herstel van kerkelijke gebouwen, sedert eenige jaren aanmerkelijk is verminderd.” Om in deze behoefte te gemoet te komen is de raming voor 1857 op art. 16 met *f* 9000 verhoogd.

„ De IIIde afdeeling van het VIde hoofdstuk betreft het Israëlitisch kerkgenootschap. Ook in die afdeeling is een post voor subsidien voor kerkgebouwen (art. 22). Vóór het jaar 1850 was daarvoor *f* 3500 toegestaan

doch toen werd die post op *f* 1100 gesteld en dus met *f* 2400 verminderd. Bij de begrooting voor 1852 is daarvoor echter weder *f* 3500 beschikbaar gesteld, en dat bedrag is sedert jaarlijks toegestaan. Die zelfde som is nu ook, zonder verhooging, voor het jaar 1857 geraamd. Daarentegen is het, in verband tot de voorgestelde verhooging voor predikantstractementen, en met het oog op de behoeften der Israëlitische geestelijken, zoowel billijk als noodig te beschouwen, de gelegenheid open te stellen om ook de tractementen der opperrabbijnen te verbeteren. Te dien einde is art. 20 voor 1857 met *f* 1000 verhoogd."

ROTTERDAM den 14 october.

De Rotterdamsche Liedertafel *Amphion*, ten jare 1847 opgerigt en sedert de drie laatste jaren onder directie van den heer *W. Hutschenruyter* staande, gaf heden avond in de departementszaal der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* eene uitvoering, die zeer talrijk werd bijgewoond en niet alleen de opgekomen genoodigden in het algemeen bijzonder voldeed, maar ook den lof van uiterst bevoegde beoordeelaars mogt wegdragen. Een twaalftal zangstukken, zoowel van ernstigen als luimigen aard, waaronder twee compositien van den heer *Verhulst* op oude Hollandsche liederen, werd, door een personeel van ruim dertig leden, ten gehoore gebragt.

— Wij vernemen dat de hofmechanicus de heer *D. L. Bamberg*, die, in weêrwil van zijnen 70jarigen leeftijd, nog zoo veel ijver voor zijn vak betoont, den 27 dezer eene groote voorstelling in de zaal van den Rotterdamschen Schouwburg geven zal, bij gelegenheid der feestelijke viering van zijne vijftigjarige kunstenaarsloopbaan. Gewis zullen zeer velen den grijzen kunstenaar, die zijnen roem zoo lang staande hield, hunne deelneming betoonen, door inteekening op de lijst welke hij voornemens is tot dat einde persoonlijk aan te bieden.

— Wegens het bedanken van den heer *G. Born* als lid van den Gemeenteraad van Middelharnis is de heer *P. de Vries* in zijne plaats gekozen.

— Heden had aan de Leydsche Hoogeschool de promotie plaats van den heer *P. Verkade*, van Vlaardingen, in de geneeskunde, na verdediging van zijn Akademisch proefschrift: *Verhandeling over het Trommelvlies en de Gehoorbeentjes.*

— In den afgeloopen nacht is te Utrecht in bijna zestigjarigen ouderdom overleden de heer *P. P. Roorda van Eysinga*, een man, wiens eervol leven geheel aan het Vaderland was gewijd. Bij Waterloo moedig in de wapenen, op Java hoofdambtenaar, jaren lang te Breda als hoogleeraar aan de Koninklijke Militaire Akademie een ijverig onderwijzer der Maleische en Javaansche talen, land- en volkenkunde, eindelijk, sedert den laatsten tijd, in wèlverdiende rust, steeds dubbel werkzaam, zoo voor het belang van Indië, als ten nutte van velerlei goede zaken in het algemeen, maar bovenal ten genoege zijner talrijke vrienden en tot vreugde van zijn hem innig liefhebbend gezin. De edele overledene verwierf zich het ridderkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw, het doctoraat (*honoris causa*) in de letteren aan de Leydsche Hoogeschool; en het lidmaatschap van onderscheiden geleerde genootschappen, zoo binnen- als buitenslands. Maar meer dan dat alles nog zag hij zich omringd door de achting en liefde van zijne medeburgers, en van allen die een braaf en verdienstelijk man weten te schatten op zijnen waren prijs. (*U. C.*)

— Naar men verneemt, is het verzoek om gratie van den voormaligen uitgever der *Amersfoortsche Courant*, den heer mr. *L. Zegers Veeckens*, van de hand gewezen.

— Eergisteren arriveerde op het kasteel te Soestdijk Z. K. H. de Prins van Oranje, vergezeld van Hoogstdeszelfs gouverneur jhr. *de Casembroot*, komende van Leyden, om een bezoek af te leggen bij H. M. de Koningin-Weduwe. H. M. ontving ook dien dag twee Russische hoofdofficieren, vergezeld door den heer secretaris der Russische ambassade, baron *de Syvers*.

— Ll. zondag morgen vernam de Hervormde gemeente te Fijnaart van haren geliefden leeraar ds. *Gann Dun* het verblijdend berigt, dat zijn eerw. besloten had voor de beroeping naar Axel te bedanken.

— Zekere *M. van R.*, hoedenmaker te 's Hertogenbosch, was sedert ruim drie weken, terwijl hij ventende was met hoeden, vermist. Ll. woensdag werd zijn lijk in eene sloot nabij Gemert gevonden, van zijne mars beroofd en zonder geld. Hij is, geschouwd zijnde, bevonden zonder uiterlijke teekenen van geweld of dat aan een moord kan doen denken, en nogtans bevond men geen enkelen penning bij hem van eene som van *f* 80, die hij daags voor zijne verdwijning te Gemert ontvangen had. De justitie doet verder onderzoek.

— Uit Made en Drimmelen wordt geschreven dat, niettegenstaande door de beteugeling en afdamming der rivieren in den Bieschbosch of den Verdronken Zuidhollandschen Waard, de zalmvisscherij veel is verminderd, de vangst dit jaar, voor zoo veel de zomer- of zoogenaamde graauwe zalm betreft, tamelijk wel is geweest. De gevangen zalm is meerendeels naar België en Frankrijk verzonden. Wat den winterzalm aangaat, van deze soort is er tot heden slechts één gevangen, welke tot zeer hoogen prijs is verkocht.

— Ter vervulling der vacature bij de Evangelisch Luthersche gemeente te Deventer zijn op het viertal geplaatst dd. *A. A. Beudeker*, te Brielle en Hellevoetsluis; *W. F. Loman*, te Tiel; *R. Reudler*, te Monnikendam, en *J. W. Th. Lublink Weddik*, te Harlingen.

— Uit Genemuiden wordt gemeld dat eene reederij, onder boekhouderschap van den kapitein der Zwolsche stoomboot *W. Meeter*, is tot stand gekomen en dat men eerstdaags de kiel denkt te leggen van het eerste schip, een schoonergaljoot, dat den naam van *Stad Genemuiden* zal voeren.

— Ll. zaturdag is eene woning, gelegen in het midden der gemeente Borne, provincie Overijssel, afgebrand; de bewoners hebben nog veel van hunne have kunnen redden.

— Dezer dagen is bij de docenten der Latijnsche scholen en gymnasiën in de drie noordelijke provincien een adres aan Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken ter teekening rondgezonden, waarin aangedrongen wordt op eene spoedige regeling der wet op het gymnasiaal onderwijs. Dit adres heeft zijn oorsprong te danken aan een daartoe genomen besluit van eene vereeniging van genoemde docenten, die in het voorjaar te Leeuwarden vergaderd zijn geweest. Verbetering van het gymnasiaal onderwijs, met het oog vooral op de noodige regeling van het hooger onderwijs, schijnt de hoofdinhoud er van te wezen.

— De waterhoogte te Arnhem was den 13 dezer 1,70 el. De Rijnhoogte te Keulen was den 13 dezer 8 voet 2 duim Keulsch peil (8 voet Rijnlandsch).

— Bij gelegenheid der tentoonstelling te Gent is de heer *Bosboom*, schilder te 's Gravenhage, benoemd tot ridder der Leopolds-orde.

— Men wordt opmerkzaam gemaakt op het belang van het regtstreeksche handelsverkeer van Nederland met Tunis. Thans worden onze koloniale waren over Marseille, Genua, Livorno en Malta naar die haven overgebragt, ofschoon men er die regtstreeks zoude kunnen aanvoeren, terwijl zij aan een invoerregt van 3½ pct. zijn onderworpen, en noch de anker-, noch de havengelden veel beteekenen. Welligt zoude eene bekendmaking van de staten van in- en uitvoer van Regeringswege den Nederlandschen handel gelegenheid kunnen geven om de waarde te leeren kennen en beoordeelen van een regtstreeksch verkeer van ons Rijk met dat van Tunis.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 14 October.

OVERLEDEN: J. Vlasveld, vrouw van D. Koster, 43 j. — J. F. Simons, d., 1 m. — W. A. Buykx, d., 11 m. — N. Hakbijl, z., 3 m. — O. Adams, z., 24 d. — H. M. A. Meenerbreuker, z., 5 m.

BEVALLEN: H. J. Siegers, geb. Schaberg, levenl. d. — M. C. Heus, geb. Corbeau, z. — H. M. C. Sondermeijer, geb. Bruyninghuys, z. — A. Kelk, geb. de Lange, d. — M. Vroom, geb. Schuuring, d. — H. J. Bebelmans, geb. van Leeuwen, z. — M. Slobbe, geb. van 't Sijn, z. — P. C. Sluyters, geb. van Bueren, d. — J. J. Kroesbeek, geb. van Kleef, z. — G. M. Kamen, geb. van Katwijk, d. — D. Agthoven, geb. van 't Hoff, d.

230ste Staats-Loterij.

Prijzen van *f* 100 en daarboven.

Vijfde Klasse, 13de Lijst: N.° 14718 *f* 1000; N.° 3355 en 15967 ieder *f* 400; N.° 2386 en 4829 ieder *f* 200; N.° 3088, 3109, 3619, 3790, 4571, 4995, 5499, 7615, 10524, 12702, 13927 en 18195 ieder *f* 100.

Zeetijdingen.

Nederland.

ROTTERDAM 14 october. Volgens brief van Rio de Janeiro van den 13 september, was aldaar met het Fransch schip *Talisman*, kapitein *Foubert*, aangebragt de blanke equipage van het Nederlandsch barkschip *Twenthe*, kapit. *A. Coopmans*, van Rotterdam naar Batavia, die op de hoogte van Madera door de aan boord zijnde Maleijers overvallen en zwaar verwond was, voornamelijk de kapitein en eerste stuurman, waarna de Maleijers, na alles vernield en stukgeslagen te hebben, het schip in brand gestoken hadden. In dien toestand ronddrijvende, was het brandende schip door kapitein *Foubert* gevonden, die de equipage overgenomen en, na haar zoo veel doenlijk verpleegd te hebben, te Rio de Janeiro geland had. — Behalve den opperstuurman, die nog aan zijne wonden leed, waren allen echter in beterschap toenemende.

HELLEVOETSLUIS 14 october. Gearriveerd *Ythan*, Wilson, van Shields, en *Balmoral* (st.) van Leith. — Vertrokken *Johanna Louise*, Popken, naar de Kaap de Goede Hoop; *Levant* (st.) naar Havre; *Emily*, Rosser, naar Runcorn; *Margaretha Hermanna*, Nyman, naar Napels; *Gier*, Lambach, naar Bergen; *Earl of Fife*, Campbell, naar Grangemouth; *Effort*, Nichols, naar Boness; *Lord Teignmouth*, Easson, naar Newcastle; *H. Vincentius van Paulo*, de Groot, n. Boston (per *Brouwershaven*), en *Clara Hickman*, Hickman, naar Engeland. — Nog gearriveerd *Antagonist*, Taylor, van St. Petersburg, en *Catharina*, Uhlich, van Tromsoe, laatst van het Nieuwe Diep; de wind O.

BRIELLE 14 october. Vertrokken *Batavier* (st.) en *Columbine* (st.), beiden n. Londen; *Irwell* (st.) n. Hull, en *Maasstroom* (st.) n. Hamburg: de wind Z. O. ten O. — O. Z. O.

MAASSLUIS 14 oct. Heden vertrokken *Schiedam* (st.) n. Londen, en *John & Ann*, Bruce, naar Sunderland (beiden wel in zee; O. ten Z.

BROUWERSHAVEN 14 oct. (Z.O.—O.) Vertrokken *Admiraal van Kinsbergen*, Bouman, naar Batavia.

TEXEL 13 oct. (N. N. O.—N. O.) Gearriveerd *Alma*, Brouwer, van Darien; *Iris*, Bradhering, van Riga; *Jacob Aal*, Falentin, van Dantzig, en *Onrust*, Brouwer, van Bergen. — Vertrokken *Pelikaan*, Jansonius, naar Konstantinopel; *Grietje Bos*, Hoff, naar Triest; *Franklin*, Mellin, naar Liverpool; *Audacious*, Thompson, naar Yarmouth; *Providentia Arend*, Agerup, en *Enigheden*, Andersen, beiden naar Tonsberg; gisteren nog *Catharina*, Ulrichs, n. Rott.

VLIE 12 oct. (N. O.) Gearriveerd eergisteren nog *Catharina Luitgarda*, Stuitje, v. St. Petersburg; *Alida Elisabeth*, Potjewijd, van Riga; *Vrouw Ida*, de Visser, van Memel; *Onderneming*, Kooiman, v. Koningsbergen; *Otto*, Ulrichs, *Hermanna Wilmink*, Wilmink, en *Kooger Polder*, Brouwer, alle drie van Dantzig; *Gijsbert Jan*, Zwaal, *Presto*, Mörck, en *Newa*, Kok, alle drie v. Noorwegen, en *Georg V* (st.) v. Harburg; gisteren niets; heden *Maria Catharina*, Kiewit, van St. Petersburg; *Helena*, de Jonge, van Koningsbergen; *Regina Hillechina*, Scholtens, v. Dantzig, en *Marie Kirstine*, Olsen, van Assens. — Vertrokken eergisteren nog *Verwachting*, Mets, n. Exeter; *Sliedrecht*, Feenstra, en *Sirius*, Reiners, beiden n. Newcastle; *Noord-Holland* (st.) n. Stockholm, en *Margaretha*, Mewes, n. Koningsbergen; gisteren niets; heden *Luitenant-Admiraal Stellingwerff*, Mispelblom Beijer, naar Engeland en Singapore.

VLISSINGEN 13 oct. Gearriveerd *Alarm*, Ames, van Colchester. Voor Antwerpen bestemd zijn de Schelde opgevaren *Maria Laurentia*, Kleininga, van St. Petersburg; *Argo*, Koster, van Riga, en *Grietje*, Scholtens, van Dantzig. — Vertrokken 10—11 *Ville d'Ostende*, de Potter, naar Alexandrië; *Hendrik Carel*, Nieboer, naar Mogador; *Wilhelmina Henriette*, de Boer, naar Triest; *Augustin*, Schipman, naar Palermo; *Sine Nomine*, Loeff, naar Sunderland; *Alberdina Petrina*, Kruithoff, naar Koningsbergen; *Margaretha Meijering*, de Jonge, naar Flensburg, en *Weldaad*, Voogd, op avontuur.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

Te HOURDEL 8 october *Rensina*, Prak, van Archangel. — Te BREMERHAVEN 8 oct. *Jantina Jikkina*, Kieft, van Antwerpen. — Te PILLAU 10 oct. *Alida Catharina*, van der Wal, van Kopenhagen. — Te STOCKHOLM 3 oct. *Johanna Maria*, de Groot, en *Geertruida Margaretha*, Kolkman, 4 dito *Feika Jantina*, Mulder, 6 *Hermanus Hesselaar*, Mellema, *Fennechina Hendrika*, Groenewold, en *Wendelina*, Hilbrands, alle zes v. Petersburg. — Te KOPENHAGEN 8 oct. *Sjoukje Alida*, Hazewinkel, van Burnt Island. — Te ODENSEE 7 oct. *Vrede*, Hazelhoff, v. Bremen. — Te FREDRIKSHAVN 6 oct. *Ida*, Harrebye, van Bogensee naar Holland.

Vertrokken:

Van TUTOCORIN 21 aug. *Euterpe*, Kuipers, n. Penang. — Van ZANTE 12 sept. *Eefka Maria*, Bart, naar Stettin. — Van MOREA 16 sept. *Annechina Gezina*, Smit, n. Falmouth. — Van CHESME en ALAZATA 28 sept. *Albina* (Ned.), 2 oct. *Joan* en *Antje* (beide Ned.), alle drie naar het Noorden. — Van MARSEILLE 10 oct. *Zeus*, Oversluizen, n. Villanova.

Van ANTWERPEN 10 oct. *Vier Gebroeders*, Woudstra, naar Stettin, en *Johanna Christina*, Jonker, naar Rostock. — Van HAMBURG 10 oct. *Sancta Maria*, Swart, naar Koningsbergen. — Van BREMERHAVEN 9 oct. *Afina*, Broekema, naar Dantzig, en *Vrouw Hillechina*, Joosten, naar Aarhuus. — Van KIEL 9 oct. *Geertina Harmina*, Dijkstra, naar Lubeck; 10 dito *Anna & Arnoldina*, van Wijk, naar Pernau. — Van AARHUUS 4 oct. *Philippus Cornelis*, Meeter, naar Memel. — Van WARNEMUNDE 9 oct. *Catharina*, de Groot Bakker, naar de Oostzee. — Van PILLAU 10 oct. *Gesina*, Brahms, naar Amst. — Van STOCKHOLM (uitgeklaard) 3 october *Hensina*, Meeter, naar Engeland, en *Gezina Hendrika*, Breeland, naar Petersburg; 4 dito *Gelida*, Nip, naar de Oostzee. — Van CHRISTIANIA 4 oct. *Erstatningen*, Hansen, naar Holland.

CALCUTTA 8 sept. Het Ned. fregatschip *Eclipse*, kapit. Brakke, den 13 aug. van hier naar Londen uitgeklaard, is lek uit zee teruggek.

Het Ned. schip *St. Michaël*, kapitein Boswijk, van Londen naar Adelaide, te PORT LOUIS (Mauritius) binnen, heeft den 15 aug. de reis voortgezet.

CALMAR 7 oct. Het schip *Antje*, kapit. Bultje, van St. Petersburg naar Elseneur om order, is in den nacht van 5 dezer op de kust van Oland nabij Segerstad gestrand, vol water geloopen en zal geheel weg zijn.

In de SOND gearriveerd: 7 oct. *Johanna*, Rasker, van Newcastle naar Abo; *Hendrika Annechina*, de Boer, van Antwerpen naar Koningsbergen; *Annegina*, Schuring, en *Gebroeders Coerkamp*, Coerkamp, beiden naar de Noordzee, *Gezina Margaretha*, Stenger, naar Newcastle, *Cornelia Alida*, Vorenkamp, naar Macduff, en *Juffer Grietje*, Hazewinkel, n. Antwerpen, alle vijf van Petersburg; *Roelfina Gerardina*, Lohman, van Nerva naar Amsterdam; *Drie Gebroeders Sickens*, Kamminga, van Koningsbergen naar het Nieuwe Diep, en *Jacoba Gezina*, Reinders, van Nerva naar Duinkerken; — 8 oct. *Emma Maria*, Sap, van Petersburg, en *Cornelius Dasse Vlëtor*, Borgman, v. Riga, beiden n. Londen; *Catharina Elisabeth*, Lever, *Geertruida Johanna*, Donema, *Elisabeth*, Klasen, en *Sicilië*, Mink, alle vier n. de Noordzee, *Catharina Isabella*, Veendorp, n. Antwerpen, *Vier Gebroeders*, Mets, naar Engeland, en *Annegina*, van der Woude, naar Londen, alle zeven van Petersburg; *Anna Luitzia*, Vos, van Windau naar Engeland; *Afina Smit*, Boswijk, van Burnt Island naar Dantzig, en *Sabrimner*, Arnesen, van Nerva n. Amst.; — 9 oct. *Sophia*, Kramer, van Petersburg naar de Noordzee; *Vrouw Clara*, Staal, n. Kopenhagen, en *Hunsingo*, Oostema, n. Koningsbergen, beiden van Newcastle; *Hendrika Ellida*, Oorburg, van Dantzig naar Amsterdam, en *Wicherdina*, Degenhard, van Antwerpen n. Koningsbergen; — 10 dito *Catharina*, Oldenburger, v. ....

HOLTENAU gepasseerd: 7 october *Heidewiga Regina*, Pekelder, van Dantzig, en *Berendina Huges*, Bekkering, van Koningsbergen, beiden naar Amst.; — 8 oct. *Zwaantina*, Schuur, van Petersburg n. Antwerpen, en *Annegina Elsina*, Kuiper, van Riga naar Bremen; — 9 oct. *Hendrika*, Lever, van Petersburg naar Bremen, en *Jantina*, Plander, van Memel naar Groningen.

RENDSBURG gepasseerd: 7 oct. *Jantina*, Kwint, van Amst. n. Dantzig; — 8 oct. *Anna Catharina*, Grilk, en *Otto*, Faber, beiden van Riga, *Christina Johanna*, Stuitje, en *Vrouw Grietje*, Pekelder, beiden van Dantzig, alle vier naar Amst.; — 9 oct. *Erndte*, Wulff, naar Flensburg, en *Adriana*, Stoeldraijer, n. Stettin, beiden v. Amst.

Engeland.

Te FALMOUTH gearriveerd 11 oct. *Elizabeth Jane*, Carter, van Dordrecht, en *Beerta Schuringa*, Vegter, van Galatz; 12 dito *Henriette*, Wever, van Ibraïla. Te RYE 11 *Colonel Evans*, Harnden, en te ROCHESTER 11 *Three Brothers*, Hopkins, beiden v. Rott. Te GRANGEMOUTH 10 *Cygnet*, Johnston, en 11 *Clementina*, Bantoft, beiden van Rotterdam. Van CARDIFF vertrokken 11 *Juno*, Rosbergen, naar Amst., en *Grietje Weemhoff*, Pott, n. Rotterdam. Van SUNDERLAND 10 *Maria*, Beer; 11 *William & Sarah*, Johnson, *One*, Farrow, en *Clio*, Hall, alle drie naar Rott. Van SEAHAM 11 *Don*, Lonsdale, naar Rott. Van SHIELDS 11 *Lucy* en *Taragon*, beiden naar Rott. Van ALLOA 10 *Rainbow*, Todham, naar Dordrecht, en *Stourbridge*, Redpath, naar Rotterdam. Van BONESS 10 *Lucy*, Boyce, naar Rotterdam.

Het Ned. schip *Vasco de Gama*, kapit. Sap, van Newcastle naar Rio-Janeiro, te FALMOUTH binnen, heeft den 11 october de reis voortgezet.

Te PLYMOUTH binnengeloopen 13 oct. *Burgemeester van Reenen*, van der Meer van Kuffeler, van Batavia naar Amsterdam.

Te HARWICH binnengeloopen 11 oct. *Canton*, Austwick, van Londen naar Rotterdam.

De Ned. bark *Formosa*, kapit. Krull, van Londen naar Singapore, was den 10 oct. op de hoogte van ST. ALBANSHOOFD.

Gepraaid:

Den 4 oct. *Jantje Elkema*, van Messina naar Rotterdam. [Door een schip, den 6 oct. van Galatz te Gibraltar aangekomen.]

Den 8 oct., bij Lezard, *Delft*, L. van Geelkerken, van Rotterdam naar Batavia.

Cargalijsten.

Rotterdam.

LONDEN, Concordia, W. Philips. — 120 schuitj. Tin, 1 vat Wijn en 120 z. Salpeter, C. Hemmann en Co.; 898 st. en 1 b. Hout, 1 kistj. Cochenille, 8 b. Huiden, 10 b. Katoen, 40 z. Gom, 1 kistj. Opium en 2 pakk. Gom-Elastiek, S. A. le Vino en Co.; 33 b. Koopm., J. A. Houweas; 16 k. Metaal, W. van Houten en Zn.; 4 v. Koffij, 1 k. Gom-Elastiek en 6 v. Olie, J. H. Claus en J. Raulino; 17 k. Drop, Ph. van Ommeren; 59 z. Gom, Koch en Vlierboom; 13 k. Indigo, Grobé en Sander; 14 k. dito, W. Bunge en Co.; 15 ledige Vaten, R. en J. Dobree; 2 v. Wijn, C. Ellinckhuysen en Zn.; 5 b. Stokken, Kreglinger en Co.; 2 k. Koopm., W. P. Knaepen en Co.; 7 pakk. dito, Diversen; 257 gezouten Huiden, 2 v. en 6 k. Koopm., 3 k. Boeken en 2 v. Vellen, Order.

St. PETERSBURG, Vriendschap, T. F. Bakker. — 950 chetw. Rogge en 140 Matten, Suermondt en Wagner.

St. PETERSBURG, Aquarius, G. D. Douwes. — 30 v. Talk, F. A. Voigt en Co.; 75 trossen Touwwerk, H. van Rijckevorsel; 3412 bund. Hennep, J. van Wageninge en Zn.; 50 v. Potasch, L. Hoyack en Co.; 45 v. dito, F. W. C. Blom; 25 v. dito, C. L. Roechling en Co.; 20 v. dito, van Oversee en Co.; 35 v. dito, 16 b. Semen Synac, 1 v. Koopm. en 50 st. Matten, Order.

TROMSOE, Soeblomsten, N. B. Nielsen. — 132 waag Visch en 111 t. Traan, Roehussen en Pit, 100 t. dito, A. Beling en Co.; 400 t. dito en 696 waag Visch, Order.

KONINGSBERGEN, Trijntje, E. J. Visser. — 262 bund. Hennep en 80 Matten, Cruys, van Casteel en Knight.

Amsterdam.

PETERSBURG, Maria Catharina, Kiewit. — 59 v. Potasch, Wed. J. d'Arripe en Co.; 50 v. dito, Wed. G. Kelderman; 50 v. dito, Blaauw en Co.; 25 v. dito, Vostius en Alberda; 25 v. Talk en 48/2 bonden Hennep, Order.

PETERSBURG, Renske Hooites, Donema. — 970 tsw. Rogge, Order.

CHRISTINESTAD, Alkaja, Argelander. — 425 tonnen Teer, Ebeling en Brandt.

CHRISTIANIA, Georg Washington, Thijgensen. — 1 l. Hout, Ebeling en Brandt.

TRIESTE, het snelzeilend Nederl. gekoperd Schoenerschip *Eduard*, kapit. *L. de Boer.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

Te Vlaardingen:

GIBRALTAR en MALTA, het snelzeilend Nederl. Schoenerschip *Levant*, kapit. *C. van Gelderen.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

Te Amsterdam:

BOMBAY, het Nederl. gekoperd Barkschip *Alida Maria*, kapitein *J. de Vries.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

Beursberigten.

PARIJS den 14 October.

Frankrijk 3 pc. 66. 50. Spanje 1¼ pc. 24¼. Binnenl. 3 pc. 39¼.

LONDEN den 14 October.

De Gecons. 3 pc. 92⅞ a ⅞. Rusland 5 pc. 107; dito 4½ pc. 97. Spanje 1¼ pc. 24¼ a ½; dito Buitenl. 3 pc. 42 a 43; dito Cert. 5½ a ¾; dito Amort. 6¾ a ⅞. Mexico 3 pc. 21⅞ a 22. Grenada 3 pc. 23 a 23½; dito Uitgestelde 7¼ a ½. Holland 4 pc. 95½; dito 2½ pc. 64½. — Voor £ 400,000 aan stofgoud is uit Australië ontvangen.

WEENEN den 14 October.

Nationale Metalliek 5 pc. 83⅞; Metalliek 5 pc. 82⅜. Wissel Londen *f* 10. 17. Zilver *f* 7.

ANTWERPEN den 14 October.

Spanje 1¼ pc. 23¼; dito Binnenl. 3 pc. 38⅛. Metalliek 5 pc. 77½.

AMSTERDAM den 14 October.

				Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL.,	Werkelijke Schuld.....	2½	pCt.	$62\frac{7}{16}$	62⅝	62⅝
»	dito dito	3	»	74¾		
»	dito dito	4	»	93⅜	93⅝	93⅝
»	Amort.-Syndicaat......	3½	»	69		
»	Handel-Maatschappij..	4½	»			
»	O. I. Leening..........	4	»			
»	Leen. Holl.-Spoorweg	4½	»			
»	Rijn-Spoorweg	4½	pCt.	99¾		
»	Maatsch. v. Weldadigh.	4	»			
FRANKR.,	Certificaten............	3	»			
RUSLAND,	Obl. bij *Hope & Co.*...	5	»	102¼	102½	102½
»	dito dito 1828/29	5	»	101¾		
»	Cert. dito 1831/33	5	»	94¾		
»	dito dito 1840...	4	»			
»	dito bij *Stieglitz*	4	»	83¼		
»	dito » dito Nieuwe	5	»	92¾		
»	dito » dito 1855 dito	5	»	$94\frac{5}{16}$	94⅝	
»	dito te Londen	4½	»	93¾		
»	Certific. van Assign...	6	»			
»	Inschr. dito	6	»			
POLEN,	Aand. 1835, *fl.* 500.........		*f*			
»	Obligatien.............	4	pCt.	77¾		
SPANJE,	Buitenlandsche.........	1¼	»	$23\frac{13}{16}$	$23\frac{15}{16}$	$23\frac{15}{16}$
»	dito	3	»	41⅞		
»	Binnenl. a *f* 6000......	3	»	$37\frac{15}{16}$	38	$37\frac{15}{16}$
»	Amortisable Schuld					
»	Bewijzen van Coupons..			$5\frac{3}{16}$		
OOSTENR.,	Obl. bij *Goll & Co.* ...	5	pCt.			
»	dito dito ...	4	»			
»	dito Metall. Oude	5	»	$73\frac{5}{16}$	73⅜	73¼
»	dito Nieuwe het te Amst.	5	»	82⅛	82¾	
»	dito Nation. Metalliek	5	»	$74\frac{15}{16}$	75	74⅞
»	dito Metall..............	2½	»	38	$38\frac{1}{16}$	
»	Weener Aand. fl. 250..	4	» *f*	308		
BELGIË,	Certificaten............	2½	»			
»	dito bij *Rothschild*	2½	»			
PORTUG.,	Oblig.	3	»	$43\frac{3}{16}$	$43\frac{13}{16}$	
»	dito Uitgest............		»			
VENEZ.,	Obl.......................	4½	»	32		
»	Uitgest..................	1¼	»			
GRENADA,	Oblig	3	»	21	21⅛	
»	Uitgestelde			7		
MEXICO,	Oblig	3	pCt.			
»	dito, Onbepaalde.......	3	»			

Rusland, Admiais. te Hamburg, 5 pc., 97⅞. Pruissen, Oblig. 4½ pc., 97⅞. Oostenrijk Bank-Actien, *f* 1200 a *f* 1205. Denemarken, Oblig. te Londen, 5 pc., 101¼; idem 3 pc., 81½. Illinois 86⅛.

Beleening 5 pc. *Prolongatie* 5 pc. Disconto 4½ pc.

Van binnenlandsche fondsen waren Integralen flaauw en de 4 pcts. beter gestemd. Van de buitenlandsche werden Oostenrijksche en Portugesche lager afgegeven, ondergingen Russische en Spaansche weinig verandering en werden Grenadasche aanmerkelijk hooger verhandeld.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland 2½ pc. $62\frac{7}{16}$. Spanje 1¼ pc. $23\frac{15}{16}$; dito Binnenl. 3 pc. $37\frac{15}{16}$. Oostenrijk Metall. 5 pc., 73¼.

ROTTERDAM den 14 October.

Nederlanden, Werkelijke Schuld, 2½ pc., $62\frac{7}{16}$; idem, 4 pc., 93¼. België, bij *Rothschild*, 2½ pc., 50⅞. Spanje, Binnenl. 3 pc., 38¼. Rusland, Oblig. bij *Hope en Co.*, 1798/1816, 5 pc., 102¼; id. Cert. bij *Stieglitz*, 1855, 5 pc., 94⅜ l. k., 94⅞ h. k., 94⅜ gebl. k. Oostenrijk, Metalliek, 2½ pc., 38¼; id. 5 pc., 73⅜; Rente te Amst., 5 pc., 82⅞; Nation., 5 pc., $75\frac{1}{16}$ l. k., 75¼ h. k. 75¼ gebl. k.

Stille Beurs. Prijzen nagenoeg als gisteren.

Wisselkoersen.

ROTTERDAM den 14 October.

Londen 3 maanden *f* 11. 60, kort *f* 11. 72½.

AMSTERDAM den 14 October.

Hamburg 2 maanden	34⅞	geld.	Londen zigt......		11. 72½	geld.
idem .. zigt.......	35⅜	»	Lissabon.. 3 maanden		40¼	»
Londen.. 2 maanden	11. 60	»	Porto..... 3	——	40¼	»
Idem.. 3 »	11. 52½	»	Petersb... 2	——	182	»

Marktberigten.

ROTTERDAM den 14 October.

GRANEN. Tarwe: 157 ℔ Roode Nassaudietsche *f* 450. Rogge: 145, 146 ℔ Archangel *f* 253, *f* 260.

BOTER. 1ste kwal. *f* 55 a *f* 56, 2de kwalit. *f* 53 a *f* 54.

SCHIEDAM den 14 October.

GRANEN. Verkocht: Rogge. 144 ℔ Archangel *f* 250 kontant, *f* 252 6/w; 143 ℔ dito *f* 250 6/w. Gerst: 129 ℔ Manheim *f* 252 en 125 ℔ Petersb. *f* 278, beide op 6/w.

MOUTWIJN	per Ned. Vat zonder Fust	*f* 23. 50	zonder de belasting.
JENEVER	» » » »	» - 30. —	
AMST. PROEF....	» » » »	» - 31. 25	

Handelsberigten.

ROTTERDAM den 14 October.

RIJST. Uit de eerste hand verkocht de lading Moulmain, per *Bulgerstein*, 10,000 b., tot *f* 7½.

LONDEN den 13 October.

KOFFIJ kalm en onveranderd op 52/ voor goed ord. Native Ceylon. — SUIKER meer gevraagd voor uitvoer en ferm. — THEE vaster en levendiger. — RIJST voortdurend zonder belangrijke omzettingen. — SALPETER goed gesouteneerd. — KATOEN vast. Heden hebben 500 b. koopers gevonden. — LIJNOLIE is tot 39/6 a 40/ gerezen. — TALK fermer op 52/6 voor P. Y. C. — GRAANMARKT. Goede Tarwe onveranderd vast, doch mindere kwaliteiten 1/ a 2/ lager te noteren. Gerst flaauw.

LIVERPOOL den 11 October.

KATOEN. Heden hebben bij levendigen kooplust 10,000 b. tot ferme prijzen koopers gevonden.

ANTWERPEN den 14 October.

KOFFIJ. Men noteert den verkoop van ca. 700 b. Rio per *van Dyck*, voor speculatie. — Van RIJST werden ca. 100 z. mooije Moulmain a fl. 9 omgezet. — KATOEN. Heden zijn 44 b. Georgie per *Hudson* tot vasten prijs verhandeld geworden. — POTASCH ferm. — GRANEN kalm.

AVIGNON den 11 October.

MEEKRAP. Het artikel blijft stil, en is onder den indruk der genomen maatregelen der Fransche bank. De notering der Wortels is nominaal fr. 44 a 45 voor Rosés, terwijl de Paluds, die schaarsch zijn, op fr. 49 a 50 gehouden worden; oude gemalen Meekrap houdt men SFFF Rosé fr. 57 a 58, en SFFF Palud fr. 60 a 61.

NEW-YORK den 1 October.

(Per *Asia*).

KATOEN levendig gevraagd door den geringen aanvoer. — GRANEN en MEEL levendig. Het laatste artikel is 2 c. gerezen. — VRACHTEN fermer voor Engeland. — WISSELKOERS. Londen 9¼ a 9⅜ % premie. Parijs fr. 5, 17½.

Advertentien.

Te Rotterdam, bij
ARRENBERG & VAN REYN.